

בעזרת השי"ת

גליון פרשת וארא תשע"ד

שבת מברכים החודש "שבט".
המולד יהיה בע"ה במוצש"ק שעה 803 ו-13 חלקים
ר"ח יהיה בע"ה ביום ב'.
שבתא טבא וכוט"ס

יו"ל ע"י מכון והוצאת ספרי
"נקודות הכסף"
שע"י מוסדות
דברי שלום
ע"ש רבינו הרש"ש זיע"א
בראשות הגה"צ רבי יחזקאל בינג שליט"א
רחוב מהרש"ל 11 בני ברק.
טלפון: 03-6196739
דוא"ל: 5798972@gmail.com
אתר: dshalom.org

**וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: וְאַרְא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב
בְּאֵל שְׁדַי וְשְׁמִי יְהוָה לֹא נִודַעְתִּי לָהֶם:**

ופי' רש"י הקדוש: וידבר אלהים אל משה - דבר אתו משפט על שהקשה לדבר ולומר למה הרעותה לעם הזה: ויאמר אליו אני ה' - נאמן לשלם שכר טוב למתהלכים לפני. ולא לחנם שלחתיך כי אם לקיים דברי שדברתי לאבות הראשונים.

והנה רש"י הק' מבאר שהשי"ת דבר אתו בלשון משפט על שאמר למה הרעות לעם הזה וזה וידבר אלקים מל' דין, ואמר לו אני הוי"ה מדת הרחמים שנאמן אני לשלם שכר להולכים עמי.

ולהרחיב בביאור הענין, הנה ידוע שהשי"ת טוב ומטיב לכל ותכלית בריאת עולמו היה להיטיב לבריותיו. אמנם בסדר הנהגת עולמו ישנם ב' הנהגות:

א' הנהגת הרחמים הנגלה לעין כל טובו וחסדו של השי"ת שהוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובחי' זו נקראת הוי"ה.

ב. הנהגת דין שהשי"ת מנהיג את הפרט או את הכלל בדרך של דין ח"ו, הנרמז בשם אלקים.

והנה בני ישראל שהיו בהנהגה של דין שעינו וציערו אותם המצרים בגוף ונפש ואז השי"ת שלח להם את משה רבינו ע"ה שיורה להם הדרך ולמד אותם וחיזק אותם לצעוק ולהתחנן אל ה', ואחר שצעקו בכל ליבם לה' אזי משה רבינו ע"ה שאל מהשי"ת אתה הרעות לעם הזה למה זה שלחתיני, והשי"ת נגלה אליו וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה', דהיינו שהשי"ת ביאר לו שהנהגה זו של דין גם היא רחמים גם היא לטובה מאת ה' זה לא מצב שצריך לברוח ממנו ולחכות מתי זה כבר ילך אלא שזה הדין עצמו גם הוא חסד ורחמים.

וע"כ אע"פ שהם צעקו אל ה' בצר להם למד אותם השי"ת דרך משה רבינו ע"ה שידעו נאמנה שהנהגה הזו של דין גם הוא חסד מאת ה' לטובתם ולמען תיקונם, וזה שהם התחננו וצעקו אל ה' פעלו שהתיקון יתקצר זמנו לרד"ו שנה, אולם עצם המצב הזה גם הוא היה לטובתם כאשר ביארנו בשבוע שעבר שבני ישראל שירדו למצרים היו אותם נשמות שנפגמו בחטא אדה"ר ובדור המבול וההפלגה וע"י כל הזיכור הזה שעברו במצרים הגיעו לתיקונם הגמור.

וזה מה שפי' רש"י הק' למה את חושב שזה רעה אני נאמן לשלם שכר לאלו שהולכים עימי, אלא שמוכנים לקבל את הדין באהבה ולא לתת התנגדות אלא שמבינים שיש כאן איזה טוב נעלמה איזה חסד ממני, ומתפללי לפני על ישועתם עם אמונה טהורה בלי קושיות וטענות להם הנהגת הדין גם היא חסד מלבד מה שהם ממתקים את הדין, הם גם מגיעים על ידו לתיקונם השלם והאמיתי.

וזה תכלית קריאת פרשת השבוע שתורתינו הקדושה תורה נצחית היא, וכל מה שכתוב בה קיים לנצח נצחים ללמד לבני ישראל דרך, ולזה שמה תורה מל' הוראה להורות לנו הדרך בכל הדורות כיצד לנהוג, ולזה כל בר ישראל בכל מקום שהוא ובכל מצב שהוא שנמצא בהנהגה של דין ידע נאמנה שלא יהיה לו עסק עם אף פלוני או אלמוני, ולא יחשוב בנפשו שדין זה בא לו בגין סיבה זו או אחרת, אלא הכל מסובב הוא מאת מסבב כל הסיבות שסיבב לו הנהגה זו לטובתו ולתקנו, ובודאי חסד גדול ותכלית אמיתי יש לו מיסוריו אלה שעובר, ואין לו עסק עם אף אדם מלבדעדיו ית"ש שסיבב לו דין זה, אם זה דוחק הפרנסה או ח"ו דוחק הבריאות או שלום בית או צער מחברו או מאשתו או מבניו, הכל בהשגחה עליונה לטובת האדם הוא, ולבל יאשים אף אחד בזה, אלא יקבל זאת באהבה ובשמחה לדעת מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו, וכל עבודתו היא להאמין שמאת ה' הוא ולטובתו ללמדו שהנהגת הרחמים שמה שכן טוב לו חסדים המה מאתו ית"ש ואינם מציאות של כוחו ועוצם ידו שעשו לו את החיל הזה בראותו שבדין הקטן ביותר איננו יכול להחזיק אל עצמו, וע"כ לומד מזה שהכל זה חסדים ואזי נתקשר ביתר שאת ועוז אל השי"ת ומבין שכל מאורעותיו המה מאתו ית"ש ולמענו.

ואין זה חסרון כלל וכלל שיבקש את ישועתו מהשי"ת אלא אדרבא יבקש ויפציר ויחדיר בנפשו שאין לו עסק עם דרך הטבע כלל באשר הטבע גי' אלקים, שמעשה אלקים גם הוא מהשי"ת וכך יוכל לקבל בשמחה כל מה שעובר עליו מאחר שיאמין שהוא לטובתו לתקנו ולהיטיב עמו ולקשרו עי"כ להשי"ת שזה סיבה שהשי"ת נתן לו וסיבב לו שיפנה אליו ויתחבר עמו שזה התיקון הגדול ביותר והתכלית הטוב ביותר שיש הרבה יותר מעצם הישועה עצמה מה שצריך.

השי"ת יזכינו שנזכה לזה אכ"ר.

ספה"ק מאור עינים

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי וגו'.

פירוש רש"י חבל על דאבדין ולא משתכחין וכו' הענין הוא דנודע סוד גלות מצרים הוא כי הדעת האמיתי היה בגלות שלא היו משיגיין הדעת לעבוד הבורא ברוך הוא כענין שנאמר (דברי הימים א', כ"ח, ט') דע את אלהי אביך ועבדהו כי באמת הדעת הוא העיקר המביא לידי יראה ואהבה הגמורה כי אחר שידע ויאמין כי מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניה והוא תענוג כל התענוגים ברוך הוא וברוך שמו חי החיים אם כן בכל התענוגים אילו יצוייר ח"ו העדר שפעת אורו וחיותו יתברך בהדברים הנבראים היו חוזרים הנבראים לתהו ובהו וכן בכל העולמות עליונים ותחתונים אילו יצוייר ח"ו העדר חיותו מהן היו כלא היו ואם כן הוא העיקר בכל הדברים ואם כן כשיאמין בזה ודאי לא יתאוה לשום תענוג בעולם מאחר שעיקרו הוא הבורא ברוך הוא ואם כן טוב יותר לדבק את עצמו בתענוג האמיתי ולא להפריד ח"ו נרגן מפריד אלוף (משלי ט"ז, כ"ח) מפריד אלופו של עולם משכינתיה כי כל הדברים מכונים בשם שכינה דהיינו חיות השם יתברך השוכן בכל הדברים ואם הוא עושה הדבר כמו שעושים אנשי המונים אזי מפריד ח"ו על כן בודאי מי שיש לו דעת זה יראה בכל דבר הפנימיות המקיימו שהוא שכינתו ברוך הוא וידבק בו ויבוא לידי יראה ואהבה. ואהבה נקרא כמו שאמרו במשנה ואהבת וגו' בכל מאדך בכל מדה ומהו מהו בכל מדה ומדה דנודע כי השם יתברך אין סוף ואם כן הוא דבר שאין לו גבול ותכלית והעולם הוא דבר שיש לו גבול ואם כן איך אפשר לעולם לסבול אור שפעת חיותו ששוכן בכל הנבראים כנ"ל מאחר שאין לו יתברך גבול אלא הוא יתברך מנהיג עולמו על ידי מדותיו והמדות נקראים מה שמדד השם יתברך וצמצם את עצמו כביכול באופן שיוכל העולם לסובלו וזהו לשון מדה וכל זה כפי שגזרה חכמתו יתברך שאינה מושגת פעם מודד במדה זו ופעם במדה אחרת כפי שגזרת חכמתו יתברך שצריך בעת ההיא להנהיג עולמו על ידי שפעת חיותו וכן לכל אדם מישראל מודד את עצמו ומצמצם אלהותו יתברך כפי כח האדם ושכלו בזמן ההוא פעם בחסד ופעם ברחמים כי אי אפשר לאדם לקחת אלהותו יתברך בעת ההיא כי אם בזאת המדה דוקא ואם האדם יש לו דעת בודאי מקבל אלהותו יתברך כפי מה שמדד את עצמו אליו בעת ההיא וישמח בקבלת אלהותו

יתברך עליו ויהא מודה לו במאוד מאוד ועובד אותו ביראה ואהבה גמורה מאחר שיש לו דעת והדעת הוא הכולל אותן כנודע:

ולזה הטעם צריך כל אחד לקבל עליו בשעת קריאת שמע בד' דאחד ארבע מיתו בארבע וליחד משו באמת כמו שכתוב (תהלים מ"ד, כ"ג) כי עליך הורגנו כל היום זה שמקבל עליו ארבע מיתות בית דין למען יחוד משו הגדול יתברך כי בודאי נעשה יחוד הויה שהוא רחמים ואלקים שהוא דין מאחר שמקבל אלהותו יתברך בשתייהן וזהו (דברים ו', ד') ה' אלקינו ה' אחד בין שמתנהג עמו במדת הוי"ה בין במדת אלהינו הכל ה' שהוא חסד האל יתברך בכדי שיוכל לקבל לאהותו יתברך בדבר ההוא מאחר שכך צריך לו בעת ההיא וזהו (שם ד', ל"ט) כי ה' הוא האלהים גו' וכל זה על ידי הדעת כמו שכתוב בתחלת הפסוק וידעת היום וגו' וכשעובד כך בדעת זה נעשה גם כן הדין רחמים מאחר שמאמין ומקבלו בשמחה ומודה לו מאוד ומחזיק את הדין כאילו הוא חסד נעשה כן באמת וזהו צדיקים מהפכים מדת הדין למדת הרחמים והרשעים אף שמתנהג הבורא ברוך הוא אתם במדת הרחמים אין מקבלים אלהותו על ידי זה מאחר שאין להם דעת ומפרידים אותו מהבורא יתברך והופכים למדת הדין והצדיק יוכל לתקן גם זה שקלקלו רשעים ומהפכים למדת הרחמים:

וזהו בן בג אומר הפוך בה והפוך בה כי על ידי התורה שהוא הדעת יהפוך מה שמתנהג עמו הבורא יתברך במדת הדין יהפוך למדת הרחמים וגם יהפוך מה שקילקלו הרשעים כאמור לעיל והבן:

אך שצריך כל אחד ואחד לבוא לידי נסיונות אף שמקבל אלקותו במחשבתו כנ"ל מכל מקום מנסין את כל אדם בעשר נסיונות כמו שאמרו באברהם עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם והנסיון הוא שמסלקין ממנו ההתקשרות שהיה קשור בהשם יתברך על ידי הדעת בעת שבא לידי נסיון ונשאר אצלו רק הבחירה כי לולא זה לא היה נקרא נסיון כי בודאי על ידי ההתקשרות יאחז צדיק דרכו ועל ידי זה נתמעט הדעת אצלו לא סילוק הדעת ממש ואם עומד בנסיון על ידי שנקבע בלבו מקודם כשהיה לו דעת רחב. והנה כשהיו ישראל במצרים היה הדעת בגלות כי קליפה קדמה לפירי כי הדעת היה מכוסה בקליפות כמו קליפת האגוז כמו שאמר הכתוב (שיר השירים ו', י"א) אל גינת אגוז ירדתי שהוא על גלות מצרים ובאגוז יש קליפה חיצונה היותר קשה ומכסה את האוכל ותחתיה קליפה הקשה כדי שיוכלו לראות האוכל הגם שנשארו עדיין קליפות הדקות עד שיבא משיחנו במהרה בימינו שיתגלה הפנימיות לגמרי מכל מקום עיקר ההתכסות נתגלה כי מצרים אותיות מצר ים כי שי ים החכמה שהוא הדעת שבא משם ומיש אין לו דעת כלל הוא גם היום במיצר ים שלא נכנס עדיין בים החכמה על כן אמר בעל ההגדה לא את אבותינו בלבד גאל הקודשא בריך הוא אלא אף אותנו גאל עמהם כי בכל שנה יש יציאת מצרים באופן הנ"ל והרשעים שאין להם דעת עדיין לא יצאו ממצרים על כן אמר בעל ההגדה לא את אבותינו בלבד גאל הקודשא בריך הוא אלא אף אותנו גאל עמהם כי בכל שנה יש יציאת מצרים באופן הנ"ל והרשעים שאין להם דעת עדיין לא יצאו ממצרים על כן אמר רשע מה הוא אומר מה העבודה וכו' מאחר שאין לו

דעת קשה לו על העבודה ואף אתה אמור לו וכו' לי ולא לו אילו היה שם לא היה נגאל מאחר שגם היום הוא במצרים דהיינו דעת שלו:

על כן נאמר וירא אלקים את בני ישראל וידע אלקים שבא הדעת להבחין בהדעת שאף בחינת אלקים הוא קבלת אלהותו יתברך וזה וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' כי משה רבינו ע"ה אמר למה הרעות לעם הזה והשיב לו השם יתברך מה רעה הוא זה הלא עיקר הגאולה הוא שידעו שאלקים ושם הרחמים הוא אחד ויחוד אחד כאמור לעיל ומה שנראה שהוא רעה הוא למי שאין לו דעת אבל באמת לפי חכמתו יתברך שאינה מושגת צריך בעת ההיא להתצמצם במדה ההיא דוקא וזהו שהורה הוא יתברך זה למשה ואמר אליו במדת אלקים זה שאמרת שהרעותי תדע שאני ה' כאמור:

ספ"ק זרע קודש

וידבר משה כו' הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים.

הנה כתוב בספרים שבגלות מצרים היה הדיבור בגלות, שלא היה להם דיבור כראוי של קדושה, ולכן נקרא זמן יציאת מצרים פסח לשון פ"ה ס"ח, ולהבין זה, דהלא כתיב (שמות ב, כג) ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה, נמצא שעלתה תפילתם השמימה לו ית"ש ואיך אמרינן שלא היה להם דיבור של קדושה שיעלה לה', רק הענין על דרך הכתוב (ויקרא כו, מד) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם כו' לכלותם, ופירשו בספרים לשון תשוקה, שאף תשוקתם של ישראל אינו מואס השי"ת, וכתוב (דברים ל, ד) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך, ולכן אין לשום אדם מישראל לייאש את עצמו כלל וכלל, ולא יאמר ח"ו אני נפסק מקדושתו ית"ש, שאין אני יכול להתפלל בלא מחשבה זרה וכדומה, שנראה לו שאין לו דיבור של קדושה שתעלה תפילתו לו ית"ש, לא ייאש את עצמו בכ"ז, כי לא ידח ממנו נדח, והטוב כי לא כלו רחמיו וחסדיו, ואומר השי"ת וחנותי את אשר אחון אף על פי שאינו הגון וכדאי, וגם האיש הזה שהוא בשפל המדרגה מאוד ונסתמין דבריו ואינו יכול לפתוח פיו כראוי לדבר לפניו ית"ש כלל, אף על פי כן ידע באמת, שגם התשוקה הזאת שחפץ ומשתוקק לדבר ולהתפלל לפניו ית"ש כראוי אך שאינו יכול, זה גם כן רואה השי"ת וחשוב לפניו ית"ש, וגם יכול לעשות לעצמו שיחה ותפילה מזה בעצמו שיצעוק ויתחנן לפניו יתברך שנתרחק כ"כ מאתו ית"ש שאין יכול לדבר כראוי, ויבקש מאתו ית"ש רחמים ותחנונים שיחמול עליו, ויפתח פיו שיוכל לפרש שיחתו לפניו ית"ש שיהיה לו דיבור כראוי, ויוכל להתפלל כדת וכראוי וכנכון, ובודאי יעזרהו ית"ש. וכעין זה מצינו הענין במצרים, דכתיב (שמות ב, כד) וישמע אלהים את נאקתם, וכתוב (שם ו, ה) וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל, וידוע שנאקה הוא בלב לבד, ששמע יתברך את תשוקת לבם לעובדו ית"ש כראוי בדיבור קדוש, והם בעצמם ביקשו רחמים על דבר זה שנתרחקו מאתו ית"ש, וצעקו על זה לו ית"ש, וזהו שנאמר (שם ב, כג) [ויאנחו בני ישראל] מן העבודה, פירוש על עבודתו יתברך שאינו כראוי, על זה צעקו לו ית"ש, ושמע

השי"ת ועזר להם, ועל כגון זה נאמר (תהלים קלו, ד) לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו, שהגם שבשכל אין מבינים זה החסד הגדול, כיון שהשורת הדין שבשכל אינו כן לרחם על זה, כיון שאינו הגון וכדאי ואין לו אפילו דיבור כראוי של קדושה, מ"מ השי"ת מרחם עליו מ"ג מדות הרחמים, מוחנתי את אשר אחון אף על פי שאינו הגון וכדאי. וזהו שנאמר (ישעיה נה, ז-ט) יעזוב רשע דרכו וכו' ואל אלהינו כי ירבה לסלוח כי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי נאום ה' כי גבהו שמים מארץ כן גבהו כו', שאין השכל משיג, רק השי"ת עושה נפלאות גדולות לבדו בחסד כזה שאין אנו מבינים, ובבחינה זו היה יציאת מצרים אף שהיה כנ"ל שלא היה להם דיבור כראוי לו ית"ש, ולכן זכר ליציאת מצרים ר"ת מז"ל, כי בחינה זו שהוציאם השי"ת ממצרים אף שלא היו זכאים כראוי, זהו בחינת מה שאמרו רז"ל (מו"ק כח.) בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא, הוא מזל העליון, מקום גבוה עליון מאוד וחסדים נפלאים שאין השכל משיגם, שאף שאין מגיע לאדם בזכותו בני חיי ומזוני, נותן לו השי"ת, ואומר וחנתי את אשר אחון אף על פי שאינו כדאי והגון, וזהו מה שאמרו בזה הקדוש (ח"ב נב ע"ב) מה תצעק אלי, אלי דייקא, בעתיקא תליא מלתא, כיון שלא היה להם דיבור של קדושה לצעוק אליו ית"ש, רק שעזרם השי"ת מבחינה הנ"ל, שאין השכל משיג החסדים ונעלם מכל רעיון, וזהו נקרא עתיקא, חסדים הנפלאים שנעתיקים מן השכל, ואין להשיגם שם תליא מלתא, משם עזרם השי"ת, אבל לשון אלי הוא לשון נוכח, וידוע מה שמובא בספרים על מה שאומרים אתה לשון נוכח, ואומרים הוא לשון נסתר, דמורה סתים וגליא, וזהו פירוש הפסוק הנ"ל הן בני ישראל לא שמעו אלי, שהגם שהאמינו כמו שנאמר (שמות ד, לא) ויאמן העם וישמעו, לא היה השמיעה בבחינת אלי, רק עזרם מבחינת עתיקא, מבחינת לעושה נפלאות גדולות לבדו, שאין השכל משיג, ונעלם מכל רעיון החסד הגדול הזה, ואם כן איך ישמע אלי פרעה, שהוא היה חכם להרע וידע שישראל אין להם דיבור קדוש, וידע שסובבם מכל צד, וזהו שנאמר (שם ו, יב) ואני ערל שפתים, כי משה היה כלול מכל נשמות ישראל, ויש בכלל מה שבפרט, ולכן מחמת שלא היה בפרטיות ישראל דיבור כראוי, היה גם כן בכללותו, שהוא משה הכולל, היה ערל שפתים, ובוזה הרגיש משה שלא נתקן עדיין דיבור שלהם כראוי, עד שיצאו ונקרא פס"ח לשון פ"ה ס"ח כנ"ל:

הסה"ק שפת אמת

וידעתם כי אני ה' אלקיכם המוציא כו'

זה הבטחה שידעו שהש"י הוציאם מא"מ. וזה טעם כל הגלות כדי שידע האדם שמצדו מוכן להיות בגלות. וככה נוהג בכל איש מישראל. וכן שמעתי מאא"ז מור"ר ז"ל כי אם הי' אדם יודע באמת שהכל מהש"י לא הי' מסתירין לו כלל וכל ההסתר כדי שלא ידמה שממנו הוא ודפח"ח. וצריך אדם לידע אף בעת רצון שיש לו קצת דביקות. עכ"ז לא יושכח ממנו שמוכן מצ"ע לכל חטא ועון. רק בעזר הש"י. וז"ש למען תזכור כו' כל ימי חייך שהוא אף בשעה שנדבק בה' חיים. וכ"כ חז"ל לרבות

ימות המשיח. שהוא עת הטובה. שאין יצה"ר שולט. אעפ"כ יזכור היטב כי לולי רחמיו כבר הי' במצרים. כמ"ש אילו לא הוציא כו' אנו משועבדים כו'. וזה רצה הש"י לקבוע בישראל בשעת הגלות שידעו שכ"ז כדי שידעו אחר כל הגאולה ואחר קבלת התורה שהש"י הוציאם ממצרים. וז"ש בשבת זכר ליצ"מ שהוא יום מנוחה וצריך אדם לידע כי הוא מהש"י. ולכן בכל יום אומרים יצ"מ קודם יחוד ק"ש לידע כי לולי רחמיו היינו במצרים. וע"י שמבררין זה באמת יוצאין בכל יום מכל מיצר ויכולין אח"כ לקבל עמ"ש. ואומרים הוצאתנו ממצרים ופדיתנו מבית עבדים נראה הפי' שהי' ב' דברים השעבוד עבודה קשה. וגם מה שהיו באמת ת"י מצרים. וכ' בזה"ק שכ"ז שיש לאדם עול אחר. א"י לקבל עמ"ש. שלכך עבדים פטורין מקעמ"ש. ע"ש פ' בהר. ולכך אחר יצ"מ מקבלין עול מ"ש. וכ"כ והוצאתי כו' ואח"כ ולקחתי כו' כנ"ל. נואעפ"כ אח"כ ידע ג"כ כי לולי רחמיו היינו במצרים וז"ש אחר ק"ש ג"כ יצ"מ וגאולה. ואח"כ יכולין לבוא עי"ז לתפילה]:

ספה"ק קדושת לוי

כי ידבר אליכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך כו'.

ולכאורה מלת לכם הוא מיותר, והיה ליה למימר תנו מופת. והכלל הוא, דהנה האר"י ז"ל כתב צריך כל האדם להאמין שדיבור שלו עושה נחת רוח לבוראו ופועל כל פעולות טובות לישראל על ידי הדיבור וכשאדם מאמין שהדיבור עושה נחת רוח לבוראו צריך האדם לשמור הדיבור מאד מכל שטות והבלים רק ללמד זכות על ישראל לפיכך צריך לדבר רק בדברי תורה, וכשאדם עושה זה בוודאי הדיבור עושה נחת רוח לבוראו והקדוש ברוך הוא עושה לו כל מה שצריך על ידי הדיבור שלו שהדיבור פועל פעולות טובות. וזהו שאמר הכתוב תנו לכם מופת, דהיינו שיודעים אנחנו שם אלהי אבל אינם יודעים אם יש כח לכם לעשות כל זה על ידי הדיבור שלכם, בכך ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין, דהיינו שיש להם כח לעשות ממטה תנין ומתנין מטה על ידי הדיבור: